

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Sátoraljajhely

Vármegye-ház
II. udvar, 1. emelet.**ZEMPLÉNI GAZDA**

MEZŐ- ÉS SZŐLŐGAZDASÁGI SZAKLAP

Megjelenik
havonként.Előfizetési ár:
Egy évre 4 pengőHirdetések
díjszabás szerint

Főszerkesztő:

Dr. B^áró WALDBOTT FRIGYES
elnök.A Zemplénavarmegyei Gazdasági
Egyesület hivatalos közlönye.

Felelős szerkesztő:

ENGELBERTH REZSŐ
ügyvezető titkár**MEGHIVÓ.****A ZEMPLÉNAVARMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET**

karöltve a

Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamarával és a vármegyei m. kir. Gazdasági Felügyelőséggel

TISZALUCON**1937. szeptember 23-án, csütörtökön d. e. 9 órai kezdettel**
a vásártéren, díjazással egybekötött**ÁLLATKIÁLLITÁST**

rendez, melyre az egyesület tagjait és a vármegye gazdaközönségét is tisztelettel meghívja.

Kiállíthatók és így díjazásban részesülhetnek:

A) saját tenyésztésű lovak : 1. anyakancák, 2. 3—4 éves kancacsikók, 3. 3—4 éves herélték, 4. lovasfogatok. B) saját tenyésztésű szarvasmarhák : 1. köztenyésztésben álló magyar és nyugati fajtájú bikák,	2. magántenyésztésű magyar és nyugati fajtájú bikák, 3. magyar fajtájú tehének, 4. magyar fajtájú üszök, 5. nyugati fajtájú tehének, 6. nyugati fajtájú üszök, 7. kettős és négyes ökrösfogatok.

A díjazásra kiscgazdák, közép- és nagybirtokosok, valamint bérlők hajthatnak fel az előbbi csoportok bármelyikébe tartozó állatokat.

A bírálatot és a díjak odaitélését gazdasági szakemberekből álló bizottságok fogják végezni az országosan elfogadott vezérelvek szerint.

A kiállítandó állatokat már most szemléljék ki a gazdák s a következő hetekben gondosabb tartásban és kellő ápolásban részesítsék, mert a tenyészcélnak megfelelő külemen kívül az állatok kondíciója és ápoltsága is elbírálás tárgyát fogja képezni.

A kiállítandó állatok a községi előljárásnál szeptember hó 12-éig bejelentendők s egy előre meghatározandó napon a kiállítást rendező egyesület nevében bizottság fogja azokat a gazda lakóhelyén megtekinteni.

Sátoraljajhely, 1937. évi augusztus hó 25-én.

Engelberth Rezső s. k.
az egyesület ügyvezető titkára.Dr. báró Waldbott Frigyes s. k.
az egyesület elnöke.

Mezőgazdasági rovat

Rovallvezető: dr báró Waldbott Frigyes
a Zemplénnvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke.

A vöröshermag termesztése

Irta: Valádi Béla intező.

Ha nem félnék a nagyhangú és nagyképű szólalomoktól — azt kellett volna címnek írni „Inditsunk vitát a heremag termesztéséről"! Aminthogy az is a céloom, hogy gazdatársaimmal kölcsönösen cseréljük ki egymás tapasztalatait erről a tárgyról. Azt hiszem a Zempléni Gazda felelős szerkesztője igen tisztelt barátom sem fog megharagudni, ha még jövő júniusban is erről a témáról cikkezünk, mert maga is tudja, Zemplénnnek, de főleg a Bodrogköznek nincs fontosabb növénye a vörös vagy más néven a lóherénél, amelynek itt olyan speciális magyaranyu magtermesztése folyik évtizedek óta, hogy ma már a heremag árának kialakulása teljesen a bodrogközön várható termés mennyiségétől függ magyarországi viszonylatban. Mindnyájan tudjuk, hogy a heremag termelés a Bodrogköznek pontosan azt jelenti, mint a tiszavidéknek a buza, Kecskemétnek a barack, Szabolcsnak a krumpli, a Hegyaljának a szőlő, s hogy ez a helyzet magától így alakult, annak egyedül a természeti adottságban van a magyarázata. Ismeretes, hogy a bodrogközi mészszevény, kötött fekete agyag egyenesen predestinálva van magtermesztésre egyrészt azért, mert a rendszeren ritkára sikerült állomány dacára itt a here nem levélre—szárra, hanem magra dolgozik, itt az augusztus—szeptember időjárása majdnem törvényszerű pontossággal a heremag érésének betakarításának kedvez, nem is beszélve arról, hogy a nem folyósodó állományu agyagtalaj kitűnő „kaptárja" a pöszméh-fajoknak, amelyek a termékenyítést végzik.

Mindezek dacára a heremag termesztés terén szégyenszemre még ma is ott tartunk, ahonnan elindultunk. Ha sok a „pondró", baj van, nem lesz heremag, ha kevés a „pondró", akkor nem győzünk dicsekedni egymásnak a hihetetlen terméseredményekről, mintha bizony nekünk abban valami nagy részünk lett volna! Pedig akik legjobban verik a mellüket, azok sem tudnak egyéb ténykedésükre hivatkozni, hogy pl. „én a rendszeren 2 héttel később végeztem az első kaszálást" — vagy „nálam a pulyka — vagy malac járta a herést sokáig." Szomorú, hogy a heretermesztésnél, de különösen a magtermelés terén ami keveset tudni és tenni lehet, azt is mások tudják és végzik —, mi csak érte-

sülünk néha róla, ahelyett, hogy minden gondolat és kezdeményezés innen a here „fészkeéből" indult volna ki. Kanadában egy gazda és egy patikus állt össze s 20 évig kísérleteztek ezerszer megcsalódtak, míg elő állították a marquise buzát, ami pár nappal mindig előbb beérik, mint ahogy az első hőhullám az országon végigseper. De, ha csak azt a haladást nézzük is, ami nálunk tapasztalható a buza termelés terén az utolsó 20 évben! Ami a szalmaszilárdság, roszaállóság — korai érés — kitűnő siker tekintetében megkivántatott, az már mind meg van. Ne is beszéljünk a szőlő és gyümölcstermelés terén elért eredményekről. Hiszen e téren a legkiválóbb fajták s a védekező szerek és módszerek egész arzenálja áll ma már rendelkezésre. Kis tulzással azt mondhatnók, hogy egy gyümölcsöst módunkban van egész kertté tenni, csak pénz kell hozzá.

Ezzel szemben a heremag termesztés terén, ami mégis csak jó pár millió pengő évi productumot jelent pláne nekünk zempléni gazdáknak, boldog tudatlanságban leledzünk s csak egy—egy az ideihez hasonló silány magtermés esetén gondolunk rá, hogy valamit tenni kellene.

Ez a valami pedig szerény véleményem szerint az lenne, hogy a földmivelésügyi kormányzat segítségével pl. a spataki téli mezőgazd. iskolával kapcsolatban létesítsék egy mintatelep a sárospataki alsóhatárban, annak vezetését bízzák egy e téren már működött növénynevelő szakemberre, azt megfelelő dotációval laboratóriumi felszereléssel lássák el s tegyék feladatává a heremag termesztés terén kikristályosodó gyakorlati eredmények népszerűsítését, sőt, ha a közérdek úgy kívánja, vármegyei szabályrendelettel a kötelező vitás-védekezés elrendelése is helyénvaló lesz. Erre azonban úgy sem lesz szükség, ha az eredmények megfelelők, mert a kisgazda szívesen megtesz minden tőle lehetőt, ha eredményeket lát.

Mivel azonban ilyen óhajások nem szoktak máról—holnapra megvalósulni, — egyelőre magunk erejére leszünk utalva s azért tartom kívánatosnak a vita megindítását. Az életre való gondolat néha egészen meglepő helyekről ered — kár lenne egy—egy jó eszmének az ismeretlenség homályában elveszni. A következőkben tehát azt igyekszem megvilágítani, mik a tennivalók — s kívánni való a magtermesztés sikerét illetőleg:

1. Ki kell termelni — s majd elszaporítani a speciális bodrogközi magyar herét. Ennek jelentősége az, hogy nálunk a here kedvezőtlen talaj és éghajlati viszonyok mellett termeltetik mint

takarmánynövény, a mi mézszegény kötött agyagjainkon és száraz klímánk mellett alacsony — kevés lombu marad, viszont az itt nyert mag, maximális klíma alá, meszesebb — üdébb talajra kerülve erőlyes—gyors csirázásával, vagy növekedési energiájával azonnal veri a sáros—csapadékos vidéken termelt mag után nyert herét. Ugyanaz az elgondolás vezet a külföldi nagy megtermeltető cégeket, mikor Magyarországon termeltetnek vetőmagot.

2. Az ilyen egyedi tő kiválasztással meginduló nemesítésnek persze többek közt a rozsa — liztharmat, hererákkal szemben ellenálló képességre is ki kell terjedni, nemkülönben behatóan foglalkozni a hereuntság kérdésével — annak megszüntetésére — vagy a hatás csökkentésére orvosságot találni.

3. Végleges irányelveket megállapítani a termesztés gazdái részét illetően. Vetés ideje — sűrűsége, vetőmagmennyiség, műtrágyázás tekintetében kísérleteket végezni a kapás magtermesztéssel. Az aratás, gyűjtés, hordás, kazalozás, cséplés, magtári tisztítás tekintetében is van még elég tanulni való.

4. Mint legfontosabb teendő a magtermesztés ellenségei ellen hatásos és olcsó védekezési módot találni de oly módon, hogy ugyanakkor a magkötést, termékenyítést végző rovarok élet feltételeit még kedvezőbbé téve, azok elszaporodását előmozdítsuk.

Természetesen bennünket ez utóbbi kérdés érdekel s érint leginkább! Sajnos az idén akár permétező, akár az ápcion hálozó módszerrel, akár a kettő összekapcsolásával védekeztek — nem sok eredményt értek el, mert az idén mélyebben fekvő okok is közbejártak. A tavaly őszi-téli csapadékos időjárás úgy látszik a talajban fészkelő pöszméheket nagyon megtizedelte, míg a föld színéhez közel, a tarlókorhadványokon telelő ápcionoknak pedig az enyhe tél kedvezett, így a gyenge megtermékenyítés mellett a nagytömegű ápcion érkezett minden magkötést szétrombolni! Még nem látható, hogy a késői kaszálásu magherék sorsa mi lesz, lehet, hogy azok épen kifognak egy intervallumot, mikor kevesebb lesz az ápcion, de lehet, hogy beleesnek a 9-ik rajzás idejébe. Egészen pontosan megállapítható a herésben, hogy egyes napokon jó volt a kötés, kevés a kár, másik, korábbi stádiumban virágzott bogycsok pedig üresek.

Napokban végignézegetve a heretáblákat, a korai és késői virágokat rossznak találtam, a kb. 2 hete virágzottakban jó kötéseket láttam. Most aztán jó lenne tudni, hogy akkor ápcion volt-e kevés, vagy a pöszméhjárás volt-e jó — így gyors — egyöntetű volt a megtermékenyítés. Viszont azt is határozottan megállapítottam, hogy a táblának baromfijárta egyik sarkán lényegesen jobb volt a magkötés. Ugyanazon gazdaságban is táblánként is igen nagy különbségek szoktak előfordulni. Néha 100%-nál is több a különbség. Igen gyenge eredményt láttam három éves heremag termésnél, hogy valószínűk a már nagyon elszaporodott ápcionok okozták a kárt, míg hihetetlen nagy magtermést tapasztaltam igen ritka állású, majdnem kiszántani való heretáblán.

A tudomány mai állása mellett a szakemberek a kártevők elleni védekezés terén igyekeznek eredményeket elérni, míg a megtermékenyítés javítására csupán annyit ajánlanak, hogy termesszünk bőven pillangósokat és napraforgót, hogy a pöszméheknek tavasztól-őszig tartó jó legelőjük legyen. Szelid méhek a herét megtermékenyíteni nem tudják, — a kaptárak kihelyezésétől eredmény nem várható.

A kártevők elleni védekezésre legjobb módszer még nincs. Vannak, akik a permétezőt tartják jónak, mások a hálózást, bogár összefogást. Azt hiszem a két eljárást össze kell kapcsolni, s normális esztendőben a hatás nem is fog elmaradni. A permétező eljárás hivei abból indulnak ki, hogy az ápcionok tavasszal és az első kaszálás után a gyenge levélen élőködnek, azt rágják néhol szitára — tehát gyomorméreggel lehet ellenük védekezni. Ajánlják azért kora tavasszal az egész tábla 1%-os arzén oldattal való megpermétezését — mivel az ápcionok a boglyákból másznak szét, majd ezt követően egy hét múlva újabb, az egész táblán kiterjedő 1%-os arzénos permétezés.

A hálózást erre a célra készült lepkefogószerű „bogárkaszákkal” vagy K-féle rendszerű fogatos bogárfogókkal lehet végezni. Ilyenek pl. a Hermann-féle, Rátky, Pavlovszky, Manniager-féle rovarfogók. Ezek kezelése bizonyos gyakorlatot igényel, de, hogy velük tényleg igen nagy tömegű K-féle rovar, csigát stb. lehet összeszedni — azt magam is láttam. A hatás fokozására bogárfogó csikokat hagynak a heretáblákon — gépszélességben, úgy, hogy a csikokon levő here, mindig más időben virágozzon, mint a tábla többi része — s

Okleveles gazda, 29 éves, ref. nős, gyermektelen, 3 évi nagyuradalmi gyakorlattal és adóügyekben teljes jártassággal **segédügyi állást keres.**

igy csak ezeket kell járattani; mert ide gyűlnék össze az á pionok. Persze azért ajánlják, hogy az egész táblát is át kell hálózni a tenyészidő alatt többször.

Nincs viszont még egészen határozottan eldöntve az a kérdés, nem ártunk-e a hálózással, s a permetezéssel a megtermékenyítő rovaroknak is?

A heremag termés, amint a gyakorlat mutatja, k. holdankint kedvező időben a 4—5 mázsát is eléri, sokszor pedig 40—50 kgr-al kell megelégedni. Már ebből is látható, milyen tág tere van itt a védekezésnek, hiszen — nem fogunk hiába való munkát végezni, mikor tapasztalatainkat kölcsönösen kicseréljük, s igyekszünk majd egy mindenütt érvényes, olcsó módszerben megállapodni, melynek általános s kötelező végrehajtásáról, ha szükséges lesz — mint említettem — akár szabályrendelettel kell majd gondoskodni.

Az elemi kárt szenvedett kisközségek őszi vetőmaggal való ellátása

A földmivelésügyi miniszter a termelés folytonosságának biztosítása érdekében az elemi károsodásuk folytán vetőmag nélkül maradt kisközségek között való kiosztásra a vármegye területére 600 q buzavetőmagot bocsátott rendelkezésre.

A 20 kat. hold szántóterületnél nem nagyobb területen gazdálkodó kisközségek közül azok részesülhetnek vetőmagkölsönben, akiknél az erre illetékes hatóság adóelengedés céljából legalább $\frac{2}{3}$ elemi kárt állapított meg s ezek közül is csak azok, akik őszi vetőmagszükségletüket önerejükkel képtelenek beszerezni.

Az igényjogosultság megállapítását a főispán elnöklete alatt álló bizottság feladatává tette a miniszter, melynek tagjai a kerületi mezőgazdasági kamara, a vármegyei gazdasági egyesület és a pénzügyigazgatóság egy-egy tagja.

A kölcsönvetőmaghoz jutott gazda tartozik a kapott vetőmag mennyiségnek megfelelő ugyanolyan mennyiségű és a kapott vetőmag utánterméséből származó, legalább 80 kg.-os fajsúlyú és legfeljebb 2% idegen anyagot tartalmazó buzát a megjelölendő átvételi helyre szállítva természetben vagy készpénzben visszatéríteni.

Alsóhegyalján kitűnő fekvésű

5 és 7 k. hold szőlő

eladó. — Cim a gazdasági egyesület ingatlanforgalmi irodájában.

Szőlőgazdasági rovat.

Tokaj-Hegyalja Zártterülete Hegyközségi Tanácsától

Szám: 80/1937.

Meghívó.

Tokaj-Hegyalja hegyközségi tanácsának t. tagjait a Sátoraljaujhelyben folyó évi **szeptember hó 10-én (pénteken) délelőtt 10 órakor** a vármegyei gazdasági egyesület hivatali helyiségében tartandó

őszi rendes ülésére

ezzel tisztelettel meghívjuk.

Sátoraljaujhely, 1937. évi augusztus 27-én.

Engelberth Rezső sk.
ügyvezető titkár.

Molnár Béla sk.
elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Az 1937. évi szüret idejének meghatározása.
4. Szüreti napszámbekek megállapítása.
5. Az 1938. évi költségeloirányzat.
6. Hegyközségek költségvetéseinek jóváhagyása.
7. Hátrálékos tanácsi járulékok letiltása.
8. A Zempléni vármegyei Gazdasági Egyesület átirata pincemesteri és kertmunkásképző iskola létesítése tárgyában.
9. Esetleges indítványok.

A bortermelés válsága

Irta: **Dr. Buza Béla.**

A csemegezőlő példátlan áresése előrevetíti árnyékát annak a veszedelemnek, mely a folyó évi szüret értékesítésénél a magyar bortermelést fenyegeti. Amikor a csemegezőlőért 10—14 fillért, a borszőlőért 6 fillért fizetnek, augusztus hónapban, tehát a szezon legelején, — el lehet képzelni, milyen árak fognak majd kialakulni a must értékesítésénél. Ezek az árak véglegessé fogják tenni a bortermelés katasztrófáját.

A nyár folyamán biztató jelnek tűnt fel az a hír, hogy a kormány nagy anyagi áldozattal siet a bortermelés megsegítésére. Az azóta eltelt idő alatt a Borászati Lapok, ugyszólván minden számában aggódva sürgeti a beígért intervenciót s nagyon helyesen mutat rá, hogy ha *napok alatt* meg nem kezdődik a sokat emlegetett intervenció vásárlás, — minden bejelentett és folyamatban lévő kormányintézkedés eredménytelen lesz.

Ennek a feltételezett eredménytelenségnek az ijesztő gondolata az, amely most urrá lesz mindenkin, akinek a bortermelés körül valami érdekeltsége van. Mert nemcsak akkor fog ez az eredménytelenség mutatkozni, ha kellő időben nem indul meg a borvásárlás, — hanem akkor is, ha ennek az intervenció vásárlásnak a mértéke nem lesz arányban a megoldandó feladattal.

Ismételten felmerül ezért az a régi gondolat, hogy a bor árát minimalizálni kell. Tudjuk jól, hogy ez erőszakos rendszabály, — talán ellenkezik is minden közgazdasági normával. Talán maga az a körülmény is, — hogy a borfogyasztás nem feltétlen életszükséglet, s ennek a mindenkori méretei erősen és elsősorban reagálnak az ilyen erőszakos beavatkozásra, — indokoltá teszi az aggályt ezen rendszabállyal szemben. Mégis, — azt kell mondanunk, — hogy a bortermelés válsága olyan méreteket öltött, hogy az *ultima ratio* alkalmazása szükségessé vált.

A magyar gazdasági életnek egyéb alakulásai szólnak elsősorban amellelt, hogy ezen erőszakos beavatkozás nem lenne sikertelen. A gazdasági élet más ágainál ugyanis határozott javulás látható. A földáraknál az utolsó időben szinte soha nem képzelt emelkedés állott be. Állatárak, a gazdasági melléktermékek árai az egy-két év előttiéknél kétszeresére, háromszorosára emelkedtek. A fogyasztó közönség kereseti viszonyai, — kivéve a köztisztviselőket, — határozottan emelkedtek. Munkabérek lényegesen magasabbak.

Ha ilyen körülmények között, ilyen környezetben, — a gazdasági visszaesés stádiumában lévő egyetlen termelési ágat, a bortermelést erőszakos beavatkozással akarnánk, ha nem is a többiekhez hasonló, — de csak a mainál valamivel egészségesebb nivóra felemelni, — az ezen akciót kísérő és környező egyéb gazdasági jelenségeknek egészséges életfunkciója kétségtelenül elő fogja segíteni az akció sikerét.

Ugy lehet ezt elképzelni, mint egy egyébként életveszélyes operációt, ahol azonban a szervezet erős, s szívműködés hibátlan, — s így a szervezet beteg és operálandó részének a gyógyítást, a többi szerv egészséges működése biztosítja.

Franciaországban 60 millió hl. évi bortermés van, s minden lélekszámra 150 liter borfogyasztás esik. S ebben az országban aggály nélkül állapították meg bizonyos 9 szeszfoku borkategóriákra, szeszfokonként 14.75 franktól 16 frankig terjedő *minimális árakat*, amint azt a Neue Weinzeitung folyó évi augusztus 29-i számában olvashatjuk,

Ez az ár *cca 3 fillérnek* felel meg szeszfokonkénti — szemben a magyarországi 0.8—0.9 fillér szeszfokonkénti árral.

Ugyancsak a Weinzeitung mostani számaiban olvashatjuk a sorozatos ismertetését azoknak a systematikus rendelkezéseknek, melyeket az olasz kormány a bortermelés védelmezésére és az alkoholfogyasztás fokozására kiadott.

A magyar bortermelő közönség legválságosabb óráiban joggal várja és reméli, hogy a magyar kormány rendelkezései is méltán és sikerrel fognak sorakozni a fent említett kormányintézkedésekhez!

A szőlő átka

Irta: **Dr. Braun Béla** szőlőbirtokos.

Szomorú szívvel, elkeseredéssel szemléli tehetetlenségének érzésével Olaszliszka és Tolcsva között fekvő Ránynak nevezett dombos vidéki szőlőbirtokosok ezidei rothadt szőlőtermését.

A tavaszi verőfényes meleg időben hirtelen kizsendülő szőlőt sűrű rajokban ellepte a két fajta szőlőmoly lepke, hogy petéit széjjelszórva az emberi szorgos kéz és Isteni gondviselés által megtermett szőlőfürtöcskék elragásaival és később a bogyók elpusztítása, árán a maga létét biztosítsa és jövő generációjáról gondoskodjék.

E tavasszal a vegetáció gyors kibontakozásával a molylepkék petéi oly rohamosan keltek ki, hogy a leggondosabb gazda gyors intézkedésére eszközölt nikotinos-rézgálisos fürtpermetezés sem volt eredményes, mert az ösztönösen előrelátó molyhernyócska alaposan behálózta magát és nagyrészt hozzáférhetetlen lett a vízhatlan pókhálója által.

Tapasztalatom szerint az ilyen pókhálóban rejtőzködő molyhernyókat a leggondosabb és legalaposabb pisztollyal történő régálic-nikotinos oldat permetezése után is életképesnek találtam, pedig, ha a molyhernyó testét éri a nikotinos permetlé, 100%-ban nyomban végez vele.

A múlt évben a molyhernyók a hűvös éjjelek és esős napok által akadályozva voltak a védőhálójuk gyors elkészítésében és így a nikotin fürtpermetezéssel nagyobb eredményt érhattünk el.

Az el nem pusztított hernyók nagy pusztítást visznek végbe. A virágzás előtt és alatt levő fürtöket teljesen elragják, úgyhogy egyesek szára, vagy a fürt töve marad meg. Elvirágzás után a molyos bogyók rohamos fejlődésük után megkékülnek, majd barnás rothadásba mennek át, amelyek

a szomszéd ép szemeket a penészgombák által fertőzhetik. Az ily fertőzött szőlőkben kedvezőtlen időjárás esetén, pld. esős időben, a szőlőtermésnek ugyszólván nagyrésze elpusztul.

A szőlőmolynak nikotinnel+arzénnel (Urániai zölddel) való fűrtpermetezése oly esetben, amikor a moly behálózta magát, eredménytelen és ezért a moly bábok és lepkék u. n. phrophilacticus irtására kellene a fertőzött vidék összes gazdáinak nagy súlyt fektetni.

A szőlőkaró hasadékaiban és a tőkék kérge alatt rejtőző bábok kitisztítása nagy munkával és költséggel jár és csak akkor vezethet sikeres eredményhez, ha az összes szőlősgazdák a legalaposabb munkát végzik.

Azokat az alacsonyan vagy kissé dombos helyen fekvő szőlőket keresi fel előszeretettel a szőlőmoly, amelyek élősövényel, bozóttal vagy bokrokkal vannak körülvéve, ahova magukat befészkelik.

A szőlőket környező élősövényeket, a garádnán növő bokrokat ki kell irtani és feltüzelní, ugyszintén az ősszel vagy tavasszal lemetszett venyigéket, mielőtt az ezekben rejtőzködő bábból a lepkék kiszállnának.

Minden ténykedésem illusorikussá válik, ha csak a magam szőlőjéből tisztítatom és égetem el a bokrokat és lemetszett venyigét, tisztítatom ki a karó hasadékokat és szőlőtökéket, a szomszédos mollyal fertőzött szőlőből a lepkék megint csak ellepik a már molytalanított szőlőmet.

Az évről-évre mind nagyobb és nagyobb kárt okozó moly elleni védekezésben az összes szőlősgazdák illetőleg a hegyközségeknek a közérdekükben sürgősen az alábbiakban foglalt intézkedéseket kellene megtenniök a hegyközségek szigorú rendelkezése és ellenőrzése mellett.

I. Szüret után a szőlők környékét körülvéző összes bokrokat, bozótokat kiirtani és rögtön feltüzelní.

II. Ősszel vagy tavasszal lemetszett szőlő venyigéjét elégetni.

III. Amint az első szőlőmoly gubóját elhagyja, az összes szőlőkben egy és ugyanazon időben alkonyatkor megkezdve egész éjjel pásztortüzek égjenek, holdankint 5—6 helyen felállítva.

A rajokban estefelé szállingozó molylepkék a világosság (pásztortűz) felé röpködnek és a tűzben egyrésztük elpörkölődik. A tűz mellé kádak vagy

hordóba vizet felállítva a lepkék másik része a vízbe döglenek. Ez eljárás könnyen keresztül vihető és minimális költséggel jár. Egy-egy molylepké elpusztításával rengeteg petétől szabadulunk.

IV. A szőlőtökék és karók molybáboktól való tisztítása.

V. Pisztolyszórával a szőlőfűrtnek rézgálic-nikotinnal+arzénnel (Urániai zölddel) való lemosása, mielőtt a hernyója be nem hálózta magát.

E védőintézkedések megvalósításával a szőlőmoly egy pár év alatt eltűnik a láthatárról és a gazdák boldogan fogják szemlélni ép szőlőtermésüket.

Baromfitenyésztési rovat.

Rovatvezető: dr. Szén József esperes-plébános.

Melyik a táplálabb, a tojás sárgája vagy fehérje

A háztartásokban gyakran vetődik fel ez a kérdés. Sokan azt vallják, hogy a tojás fehérjeje, mert már az elnevezés is azt igazolja, hogy a tojásfehérjében van a legtöbb fehérje. Lássuk azonban, mit állapít meg a vegyvizsgálat? A tojás kémiai összetételéről szóló adatokból a következők derülnek ki: Egy 35 gram súlyu tojás 26.2 százalék tojássárgáját és 55.6 százalék tojásfehérjét tartalmaz.

A tojásfehérjében van 83.1—87.8 százalék víz, 0.6—0.4 százalék zsír, 9.8—14.4 százalék nyers protein azaz fehérje, 0.7—1.3 százalék hamu, ezenkívül kevés lipvid és cukor. A hamu káliban, nátronban és mészben gazdag. A fehérje festőanyaga az ovoflavin, amelyet a B2 vitaminnal tartanak azonosnak. Egyéb vitamin a tojásfehérjében nincs.

A tojássárgájában van 46.7—50.9 százalék víz, 29.9—33.2 százalék zsír, 15—18.5 százalék fehérje, illetve protein és 1.4—1.7 százalék hamu. Más kimutatás szerint a tojássárgája 17 százalék fehérjét, 23 százalék zsirt, 11 százalék lecithint, 1.5 százalék cholestrint és 1.6 százalék hamut tartalmaz. A tojássárga proteinje, az ovovitelin különböző fehérjék keveréke s összetétele változó. A tojássárga hamuja főképen foszforsavban, amelynek mennyisége 67 százalék, továbbá kénben és savban gazdag. A tojássárgájában van A, vagy

Eladó 10 darab 42-es beépített és erős családú **boconádi kaptár,** pergető gép- és egyéb méhészeti felszereléssel. — Címe kiadóban.

száraz szemgyuladásellenes, továbbá D, azaz angolkórellenes vitamin. A kimutatásból, illetve az összehasonlításból megállapítható, hogy a tojának legértékesebb anyaga, illetve része a sárgája.

Gyakori kérdés az is, vajjon a világosabb, vagy a sötétebb sárgájú tojás az értékesebb? A tojássárga színe a fajtól, a fajtától, az egyedtől és a tápláléktól függ. Az újabb vizsgálatok szerint a sötétsárgájú tojások A vitaminban gazdagnak tekinthetők, de a tojássárgájának halványsága nem bizonyítja az A vitamin hiányát. A hal-májolaj etetésével termelt tojássárgája például — állapítja meg dr. Csukás Zoltán — halvány ugyan, de A vitaminban mégis gazdag. A tapasztalat szerint a zöldtakarmányon tartott tyúk tojásának sárgája rendszerint sötétebb.

Vegyesek.

— **Kitüntetés.** A kormányzó vitéz *Onczay László* uradalmi főerdőtanácsosnak a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül a gazdasági főtanácsosi címet adományozta. Gratulálunk.

Miniszteri elismerés. A földmivelésügyi miniszter várbogyai *Bogyay Elemér*, *Engelberth Rezső*, *Lengyel Gyula* és *Tögl Dezső* zempléni vármegyei gazdasági tudósítóknak hasznos és buzgó tevékenységükért elismerő oklevelet adományozott.

Vásáráthelyezés. Tiszakarád községben folyó évi szeptember hó 9-ére hirdetett állatfelhajtásos országos vásárnak szeptember hó 30-án való megtartását a vármegye alispánja engedélyezte.

Németországgal 15.000 db. élősértés leszállítására kötöttünk megállapodást. A kivitel lebonyolítása az eddig megszokott módon — heti cca 3000 db.-os mennyiségekben történik. Szállításra kerülnek minimum 130 kg.-os, bármely fajtaú egészséges hizott sertések.

Szénakivitel Lengyelországba. Az ezévi rossz szénatermés miatt a lengyel kormány hozzájárult a szénabevitel engedélyezéséhez. A lengyelek Magyarország részére egyenlőre 500 waggonos beviteli kontingenst állapítottak meg, de valószínű, hogy ezt a kontingenst később felemelik. A szénaexport lebonyolításába bekapcsolódik — most elsősorban — a „Hangya” és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete is.

A Zempléni várm. Gazdasági Egyesület ingatlanforgalmi irodájának hirdetései:

Vétel.

Megvételre keresünk:

- Tokajban kisebb szőlőt nyaralónak alkalmas 2—3 szobás épülettel.
- 3—4—5 hold szőlőt Sátoraljaujhely határában.
- 80—100 hold földet " "
- 20—30 " " " "
- 8—10 h. parlagot Saujhely és Spatak határában.
- 40—50 h. jóminőségű földet jó, vagy átalakítható lakással.
- 100—150 hold erdőt.
- 500—1000—1300 hold erdőt.
- 300 hold szántót.
- Sátoraljaujhelyen több kisebb-nagyobb családi és bérházat.

Bérlés.

- 20—30 holdas szántóföldi bérlés keresünk Sátoraljaujhely vagy Sárospatak határában folyóvíz mellett.
- 1937. év őszére: 300—500 holdas és 2500—3000 holdas birtok bérbeadó.

Eladás.

- Egy hold prima fekvésű, Sátoraljaujhelytől 20 pernyire fekvő szőlő, két helyiségből álló borházzal, esetleg ezévi terméssel is eladó.
- 135 holdas prima birtok jó épületekkel.
- Sárospatak határában: 100 h. erdő, 50 h., 20 h., 28 h. és 45 h. szántó.
- Sátoraljaujhely mellett: 1 m. h. szőlő szép nyaralóval, 1 khold szőlő borházzal.
- Délhegyalján 180 holdas ingatlan, ebből 15 kh. szőlő, 140 holdas ingatlan, ebből 20 kh. szőlő.
- Középhegyalján 11 khold szőlő.
- Tokajban uri ház 2 lakással, pincével.
- Sátoraljaujhelyen több kisebb-nagyobb családi és bérház.

Hirdessünk a

'Zempléni Gazdá'-ban

Felelős kiadó: Engelberth Rezső

SZILÁGYI ÉS DISKANT motor és gépgyára M I S K O L C

Borsajtó típusok:

Acélorsós

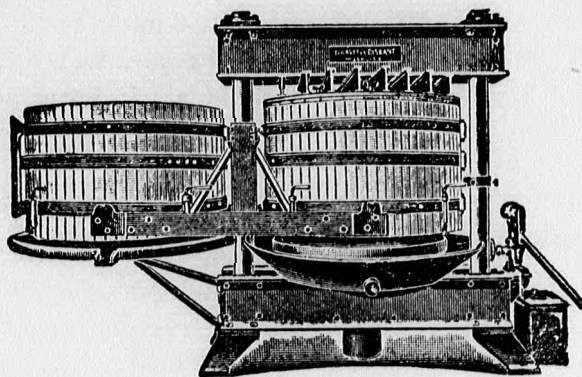
Könyökrendszerű

Viznyomású

Archimedes

folytonműk.

erőhajtásra.

Szőlőzúzó típusok:

Hullámos hengerű

Rovátkolt hengerű

„Villám“ szőlőzúzó

és bogyzó.

Törkölytépő.

Egyéb gyártmányok:

Gőzekealkatrészek: Fowler, Ustron, Heucke, Kemna stb. gőzekékhez raktárról.
Szab. fatüzelésű generátorok szivógázmotorokhoz (közel 100 drb. üzemben).

Traktorok és teherautók átalakítása fagázüzemre, 70—80% megtakarítási költség garántálva.

Nyersolajmótorok és nyersolajtraktorok.

Modern autó- és traktorjavító üzem.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság

hazánk legrégebb, legnagyobb biztosító intézete.

Alapítva 1857.

Szerződéses viszonyban a Zemplénavárm. Gazdasági Egyesülettel

Elfogad a legmértányosabb feltételek mellett:

Életbiztosításokat: haláleseti tőkebiztosításokat, járadékbiztosításokat, jelzálogkölcsönnel kapcsolatos életbiztosításokat.

Tűzbiztosításokat: lakóházak biztosítását, lakásberendezésekre és egyéb háztartási tárgyakra, árukészletekre, mezőgazdasági átalánybiztosításokat, gyárak és ipartelepek tűzbiztosítását, üzemszünetből keletkező kártalanítási biztosításokat, házbérveszteség elleni biztosításokat.

Betörésbiztosításokat: lakásberendezésekre és egyéb háztartási tárgyakra, árukészletekre pénzpénztári kiküldöttek rablás elleni biztosítását.

Üvegbiztosítást: kirakat és ablakokra

Jégbiztosításokat: kalászos terményekre, szőlőre, dohányra és egyéb kapásnövényekre.

Szállítmánybiztosításokat: szárazföldi és vízi, vasúti és postai áruküldeményekre, tengerentúli küldeményekre, pénzeslevelekre és egyéb postai értéküldeményekre.

Automobilok: tűz-, lopás-, törés és robbanási károkra, szavatossági biztosítását, bennülők balesetbiztosítását.

Baleset- és szavatossági biztosításokat: egyéni balesetbiztosításokat, gyárak és gazdaságok szavatossági biztosításait.

Géptörésbiztosításokat: ipari üzemekben és gazdaságokban, közüzem és ipartelepeken.

Állatbiztosításokat: igás- és tenyészállatokra.

Bővebb felvilágosítást nyújt: a **Vármegyei Gazdasági Egyesület**, vagy a **Társaság sátoraljúj helyi főigazgatója**, Sátoraljúj hely, Petőfi-utca 2. szám.